

PROPONOWANY PROGRAM AUTORSKI

KONICZYNKA

„Każde dziecko ma prawo do szczęścia”

Program wychowawczy wprowadzający
dziecko w świat wartości moralnych.

OPRACOWANY PRZEZ :

Annę Leszczyńską

Beatę Rother

Beatę Kusak

Wprowadzenie

Głównym celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie rozwoju dziecka i wspieranie wychowawczej roli rodziny. Aby przedszkole rzeczywiście wychowywało należy zdać sobie sprawę, że proces ten musi być świadomy i zaplanowany. Nie może polegać na spontanicznym działaniu, lecz na tworzeniu warunków psychologicznych sprzyjających wprowadzaniu dziecka w system uniwersalnych, ogólnoludzkich wartości. Wartości, które zawsze i wszędzie są aktualne. Wychowawca pełniący rolę przewodnika i doradcy ukazując dziecku dobro, piękno, prawdę, sprawiedliwość, zakorzenia je w dziecku, rozwija wrażliwość na wartości, przygotowuje je do bycia człowiekiem w pełni tego słowa znaczeniu oraz do mądrego uczestnictwa w życiu społecznym. Uczy dokonywania moralnych wyborów, odpowiedzialności, samodzielności i samooceny. Proces wychowania, wartościowania jest skomplikowany i trwa całe życie. Wymaga wiedzy o człowieku, wiedzy o wartościach i zaangażowania nauczycieli.

Wprowadzenie dziecka w świat wartości – ukazanie ich, rozpoznanie, wywołanie zainteresowania, uczuciowego zaangażowania, dążenie do nich – to istota tego programu. Korzyści płynące z uwrażliwienia wychowanka na prawdę, piękno czy dobro są naszym zdaniem, nieocenione nie tylko dla dziecka, ale również dla wszystkich ludzi z jego najbliższego otoczenia – rodziców, nauczycieli, kolegów. Normy, które wyrażają wartości i nadają im praktycznego charakteru pozwalają dzieciom dokonywać wyboru i wybór swój sprawdzić.

Fakt utworzenia oddziałów integracyjnych w przedszkolu, w którym pracujemy, jeszcze bardziej zmotywował nas do stworzenia takiego programu. Pragniemy wychowywać dzieci wrażliwe, tolerancyjne, akceptujące, rozumiejące potrzeby drugiego człowieka i odpowiedzialne.

Program „Koniczynka” adresowany jest przede wszystkim do nauczycieli – wychowawców pracujących w przedszkolach, szkołach lub innych instytucjach wspomagających wychowanie młodych ludzi. Powstał z myślą o nauczycielach twórczych i otwartych na niekonwencjonalne rozwiązania.

Cele edukacyjne programu – ogólne i szczegółowe – wynikają z Podstawy programowej wychowania przedszkolnego i poszerzone są o nowe cele i treści.

Za cel nadrzędny obrałyśmy:

* Wychowanie w szacunku dla wszystkich wartości moralnych.

Cele etapowe;

1. Poszukiwanie i odkrywanie wraz z dzieckiem wartości w nim samym i wzbogacanie wnętrza - „**Ja**”
2. Kształtowanie postaw szacunku dla drugiego człowieka, tolerancji, wrażliwości i kultury osobistej - „**Ja i Ty**”
3. Pomaganie w odnajdywaniu tożsamości miejsca dziecka w rodzinie, grupie i szerszej społeczności (przedszkolnej, lokalnej) - „**My**”

Ściśle powiązane ze sobą cele szczegółowe dotyczą:

- wszechstronnego rozwoju dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju społeczno – moralnego,
- wyposażania dziecka w wiedzę o sobie samym, swoich potrzebach i emocjach, które doświadcza,
- uczenia nawiązywania bliskiego, serdecznego kontaktu z innymi,
- umożliwiania dziecku dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań,
- wspierania działań twórczych,
- rozwijania umiejętności, które umożliwią dziecku aktywne uczestnictwo w życiu społecznym,
- rozbudzania poczucia przynależności do grup społecznych najbliższych dziecku.

Program stawia na jakość człowieka – jego otwarcie na ludzi i świat. Kształtuje wyobraźnię, wrażliwość społeczną, poczucie odpowiedzialności oraz motywuje do czynienia dobra.

Proponowany program został skonstruowany z założeniem, by dziecko po ukończeniu przedszkola cechowała odwaga, pewność siebie, znajomość swoich uczuć, optymizm, kreatywność, umiejętność rozwiązywania problemów oraz dokonywania wyborów. Ponadto powinno ono być tolerancyjne, wrażliwe, koleżeńskie, kulturalne, posiadać umiejętność porozumiewania się, współpracy, organizowania zabaw, a także świadomość moralną, poczucie odpowiedzialności

i przynależności do najbliższych grup społecznych.

Ocenianie stopnia przyswojenia wartości odbywa się poprzez porównywanie z wybranym wzorcem lub przyjętą zasadą.

Treści wychowawczo-dydaktyczne podzieliłyśmy na trzy bloki. Pierwszy związany z nabywaniem przez dziecko samoświadomości, drugi ściśle związany z integracją i trzeci kształtujący tożsamość grupową. Bloki te uporządkowałyśmy i nadałyśmy im tytuły:

1. „JA”- poznaję siebie samego
2. „JA I TY”- współpraca
3. „MY”- jednostka i zespół

W zakresie każdego z tych trzech bloków uporządkowałyśmy treści w taki sposób, aby nauczyciel korzystający z tego programu miał świadomość jaką cechę pragnie u dziecka rozwijać, w jaki sposób to zrobić i jakich efektów może oczekiwać.

Sposób realizacji zależeć będzie oczywiście od doświadczeń nauczyciela i dziecka, co decyduje o sposobie interpretacji programu w konkretnej sytuacji. Nauczyciel dysponuje dużą swobodą w doborze treści w zależności od problemu, możliwości dzieci potrzeb sygnalizowanych przez rodziców.

Dodatkowo program zawiera aneks z przykładami zabaw, ćwiczeń i gier, które mogą pomóc nauczycielom, zwłaszcza młodym, w realizacji konkretnych treści lub mogą być inspiracją do tworzenia własnych pomysłów i rozwiązań metodycznych.

GLÓWNE CELE I ZADANIA PROGRAMU

Dział	Cele	Zadania
„JA”	1. Poszukiwanie i odkrywanie wraz z dzieckiem wartości w nim samym, wzbogacanie wnętrza.	1. Tworzenie wokół dzieci atmosfery miłości, szczęścia, życzliwości. Osobisty, serdeczny kontakt wychowawców z wychowanymi – przykład osobisty. 2. Wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka na miarę jego potrzeb i możliwości. Indywidualizm. Niepowtarzalność. Terapia. 3. Wykazywanie wrażliwości na potrzeby wychowanka. Otoczenie opieką i pomocą dzieci z rodzin patologicznych, dzieci zaniedbane, dzieci wobec których stosowana jest przemoc. 4. Stwarzanie warunków do lepszego poznania samego siebie. Kształtowanie własnego „ja”, własnej wartości, odwagi i pewności siebie. 5. Zapoznanie z prawami dziecka. Uwrażliwienie na ochronę własnej godności i intymności. 6. Zwracanie uwagi na umiejętność kontroli własnych uczuć i ich wyrażania. 7. Wzbogacanie rozwoju kulturalnego i duchowego dziecka, zaspakajanie ciekawości twórczej, rozwijanie kreatywności, wrażliwości na piękno i sztukę. 8. Wdrażanie działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej, kształtowanie sprawności fizycznej.
„JA I TY”	2. Kształtowanie postaw szacunku dla drugiego człowieka, tolerancji, wrażliwości i kultury osobistej	1. Rozwijanie wrażliwości na problemy drugiego człowieka. Prawa człowieka. Gotowość świadczenia pomocy innym. 2. Kształtowanie szacunku i akceptacji dla innych ludzi, ich odmienności, niepełnosprawności. Tolerancja. 3. Podejmowanie i doskonalenie prób współpracy z innymi dziećmi. Zabawy integrujące w parach. 4. Wdrażanie dzieci do kulturalnego zachowania w stosunku do innych, wyrabianie nawyków kulturalnych. Wzorce osobowe wychowawców. 5. Kultura językowa. Umiejętność prowadzenia kulturalnej rozmowy, poszerzanie słownictwa, doskonalenie prawidłowej artykulacji.

<p>„MY”</p>	<p>3.Pomaganie w odnajdywaniu tożsamości grupowej i miejsca dziecka w rodzinie, grupie przedszkolnej i szerszej społeczności (lokalnej, narodowej)</p>	<p>1.Odróżnianie dobra od zła na bazie literatury dziecięcej i okolicznościowych wydarzeń, dokonywanie wyborów, oceny zachowań, wdrażanie do samooceny. 2.Zapoznanie z wymaganiami społecznymi, dostarczanie wzorców, ustalenie ogólnoprzyjętych zasad zachowania. 3.Podnoszenie autorytetu rodziny, wdrażanie miłości, wdzięczności. Wiąż międzypokoleniowa. 4.Tworzenie podłoża uczuć przywiązania do własnej rodziny, grupy przedszkolnej, przedszkola. Pielęgnowanie tradycji rodzinnych i przedszkolnych. 5.Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w organizowaniu sytuacji - dziecko współgospodarzem. 6.Rozwijanie nawyków dbałości o swoje otoczenie – uwrażliwianie na piękno, ład, ochronę przyrody, kolorystykę. 7.Budzenie świadomości, odpowiedzialności za siebie, innych i środowisko. 8.Odczuwanie dumy z przynależności do określonej społeczności narodu – więzi narodowe, symbole ważne dla grupy społecznej. 9.Ochrona dziecka przed zagrożeniami społecznymi (przemoc, pornografia, itp.) współpraca w tym zakresie z instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko.</p>
-------------	--	--